

Η Αίγυπτος και το πολιτικό Ισλάμ

Του Ιωάννη Ν. Γρηγοριάδη*

Οι ελπίδες για τον εκδημοκρατισμό των αραβικών χωρών της Μέσης Ανατολής που αναζωπυρώθηκαν τα τελευταία χρόνια με τη σειρά εξεγέρσεων που ονομάστηκαν «Αραβική Άνοιξη» δέχθηκαν ισχυρό -ίσως και μοιραίο- πλήγμα με το αιγυπτιακό πραξικόπημα της 3ης Ιουλίου. Λόγω δημογραφικού, ιστορικού και στρατηγικού βάρους η Αίγυπτος αποτελεί βαρόμετρο για τον αραβικό κόσμο. Η επέμβαση του στρατού νομοτελειακά θα οδηγήσει σε όξυνση των αντιθέσεων και θα υπονομεύσει την πίστη στη Δημοκρατία ως τη μόνη μέθοδο επιλύσεως των πολιτικών διαφορών. Η καταδίκη του πραξικοπήματος όμως δεν σημαίνει απαραίτητα και ταύτιση με τις πολιτικές επιλογές της αιγυπτιακής κυβερ-

νήσεως. Η κυβέρνηση Μόρσι έχασε ιστορική ευκαιρία να δικαιώσει τις ελπίδες και την αισιοδοξία που προκάλεσαν οι πρώτες ελεύθερες εκλογές στην ιστορία της Αιγύπτου και η άνοδος ενός ισλαμιστικού κόμματος στην εξουσία με δημοκρατικά μέσα. Οι αντιδημοκρατικές μεθοδεύσεις και τα βήματα εξισλαμισμού της αιγυπτιακής νομοθεσίας προκάλεσαν την αναμενόμενη αντίδραση κοσμικών και μειονοτήτων. Η συλλογή εκατομμυρίων υπογραφών για την παραίτηση της κυβερνήσεως και η ογκώδης συμμετοχή στα αντικυβερνητικά συλλαλητήρια που προηγήθηκαν του πραξικοπήματος δεν πρέπει να περάσουν απαρατήρητα.

Το αιγυπτιακό πραξικόπημα αποτελεί ορόσημο και για την υπόθεση του εκδημοκρατι-

σμού των χωρών της Μέσης Ανατολής, η οποία δεσπόζει στη διεθνή επικαιρότητα ήδη από το 2001. Αν η εισβολή των Αμερικανών στο Αφγανιστάν και το Ιράκ αποδείχθηκε αλυσιτελής, το τουρκικό πείραμα του Κόμματος Δικαιοσύνης και Αναπτύξεως (ΑΚΡ) γέννησε πολλές ελπίδες. Η πρόωπηση ενός προγράμματος

της Χριστιανοδημοκρατίας.

Τον τελευταίο καιρό, ωστόσο, οι αναφορές στο ευρωπαϊκό συντηρητικό πολιτικό φάσμα έχουν αντικατασταθεί από την εμβάθυνση των σχέσεων με σουνιτικά ισλαμιστικά κινήματα στον χώρο της Μέσης Ανατολής. Αμφισβητείται ήδη και ο ρόλος της Τουρκίας ως παραδείγματος προς μίμηση.

ριξη στην κυβέρνηση Μόρσι και τις ισλαμιστικές πολιτικές της, η ρητορική ταύτιση της Δημοκρατίας με την τακτική διεξαγωγή ελεύθερων εκλογών παραβλέποντας το αξιακό υπόβαθρο του πλουραλισμού αναδεικνύουν όχι μόνον μια εργαλειώδη θεώρηση των δημοκρατικών θεσμών, αλλά και την οπισθοχώρηση της διαδικασίας εκδημοκρατισμού στην ίδια την Τουρκία.

Η ερμηνεία των γεγονότων στην Αίγυπτο υπό το πρίσμα της τουρκικής πολιτικής επικαιρότητας δεν δείχνει μόνον ομφαλοσκοπική διάθεση. Η προσπάθεια συνδέσεως της εξεγέρσεως του Πάρκου Γκεζί και του πραξικοπήματος στην Αίγυπτο προάγει την αυτοεξυπηρετική «θυματοποίηση» του πολιτικού Ισλάμ και παραβλέπει τα πραγματικά πολιτικά

προβλήματα που προκάλεσαν τη δυσαρέσκεια του κοσμικού τμήματος της τουρκικής και αιγυπτιακής κοινωνίας. Χωρίς ίχνος αυτοκριτικής διαθέσεως οι κ. Ερντογάν και Μόρσι παρουσιάζονται ως λαοπρόβλητοι ηγέτες, θύματα των ιδίων «σκοτεινών κέντρων», ντόπιων και ξένων. Η απόπειρα να προσεγγισθούν τα τελευταία γεγονότα σε Αίγυπτο και Τουρκία μέσω θεωριών συνωμοσίας υπογραμμίζει ένα σοβαρό έλλειμμα στην ανάλυση των εξελίξεων και κινδυνεύει να θέσει την Τουρκία στο περιθώριο των εξελίξεων στον αραβικό κόσμο.

* Ο κ. Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης είναι επίκουρος καθηγητής του τμήματος Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Μπίλκεντ και επιστημονικός συνεργάτης του ΕΛΙΑΜΕΠ.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

πολιτικών και οικονομικών μεταρρυθμίσεων από ένα κόμμα προερχόμενο από το πολιτικό Ισλάμ αποτελούσε ισχυρό μήνυμα για τη συμβατότητα Ισλάμ και Δημοκρατίας. Κατά την πρώτη περίοδο της πολιτικής του ηγεμονίας το ΑΚΡ επεδίωκε να παρουσιάζεται ως η ισλαμική εκδοχή

Κατά την επίσημή του στην Αίγυπτο μετά την εξέγερση του 2011 ο κ. Ερντογάν είχε συστήσει τη θέσπιση ενός κοσμικού συντάγματος για τη νέα Αίγυπτο προκαλώντας την αντίδραση του ισλαμιστικού κόμματος των «Αδελφών Μουσουλμάνων». Δύο χρόνια μετά η άνευ όρων στή-

Η Ελλάδα αλλάζει! ΤΟ ΒΗΜΑ

Καρακούσης Αντώνης

Είναι κοινώς παραδεκτό ότι το προηγούμενο ιδιότυπο ελληνικό κρατικιστικό πολιτικο-οικονομικό μοντέλο κατέρρευσε παταγωδώς αφήνοντας πίσω του συντρίμμια. Η δομή του, η συγκρότησή του απεδείχθη απολύτως ανορθολογική και διαιωνιζόμενη στο χρόνο κατέστη προβληματική και μη υπερασπίσιμη. Και είναι επίσης ακριβές ότι πάνω στο σώμα της χώρας ασκήθηκαν πάμπολλες δυνάμεις, πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές, χωρίς αρχές, χωρίς μέτρο και ευθύνη.

Κόμματα, συνδικάτα, επιχειρήσεις και επαγγελματικές ομάδες συμφερόντων έδρασαν ωσάν το κράτος να ήταν λάφυρο και διαμόρφωσαν με τα χρόνια κύκλο υπερδαπανών, ο οποίος σε συνδυασμό με την επικρατήσασα χαλαρή συνείδηση ως προς τις υποχρεώσεις, έφερε την υπερχρέωση και βοήθησε της διεθνούς χρηματοπιστωτικής την κατάρ-

ρευση όλου του οικοδομήματος.

Η Ελλάδα δεν πτώχευσε και δεν οδηγήθηκε αυτόματα σε κατάσταση εθνικής καταστροφής μόνο και μόνο επειδή συμμετείχε στην ευρωζώνη.

Όσο το μοντέλο κατέρρευσε και δεν υπάρχει περίπτωση να αναβιώσει. Εδώ και τέσσερα χρόνια η ελληνική πολιτική και κοινωνία παλεύουν να συμφιλιωθούν ακριβώς με την ιδέα κατάρρευσης του προηγούμενου μοντέλου. Πράγμα εξαιρετικά δύσκολο, είναι αλήθεια, επειδή επί δεκαετίες είχαν διαμορφωθεί ήθη και αντιλήψεις συγκεκριμένες.

Όμως, κακά τα ψέματα, δεν υπάρχει οδός άλλη πέραν εκείνης του επαναστασιασμού λειτουργίας της χώρας. Η Ελλάδα είναι υποχρεωμένη πια, είτε εντός είτε εκτός του ευρώ, να συγκροτήσει ένα μικρότερο και αποτελεσματικότερο κράτος, να αποκτήσει ανεξάρτητη δημόσια διοίκηση, να καταστήσει την οικονομία

της ανταγωνιστική και να στρέψει μαζικά τους Έλληνες στην παραγωγή και στη δημιουργία.

Οι πολίτες διαισθητικά αντέληφθησαν ταχύτερα από τα κόμματα και τις παραδοσιακές συλλογικές εκφράσεις της ελληνικής κοινωνίας την ανάγκη ανασύνταξης και ανασυγκρότησης και δείχνουν πιο προσαρμοστικοί στην επερχόμενη θεμελιακή αλλαγή. Δεν υπάρχει ελληνικό νοικοκυριό αυτή τη στιγμή που να μην αναζητεί διεξόδους και να μην κινείται προς την κατεύθυνση διαμόρφωσης νέων παραγωγικών ή άλλων δυνατοτήτων. Οι πολιτικοί, τα κόμματα και οι συλλογικές εκφράσεις της κοινωνίας διατηρούν αναστολές, προστατεύουν την εξουσία τους, δεν αντιλαμβάνονται ότι κι αυτή χάνεται μαζί με το καταρρέουσας μοντέλο.

Όσοι δεν αλλάζουν και δεν προσαρμοσθούν στις απαιτήσεις των καιρών απλώς θα χάσουν και θα καθούν.

Η ΑΥΓΗ

Σήμερα γιορτάζει η Δημοκρατία μας!

Ανανδραμιστάκης Γιώργος

Παραθέτουμε μερικές σκόρπιες ειδήσεις της ημέρας:

Με νομοσχέδιο που θα ψηφιστεί την Πέμπτη, οι εφορίες θα μπορούν να κατάσχουν σπίτια, μισθούς, συντάξεις, επιδοτήσεις και καταθέσεις, επιδοτήσεις και καταθέσεις, από όσους χρωστούν από 300 ευρώ και πάνω και δεν έχουν πληρώσει το χρέος τους εντός τριάντα ημερών. Οι κατασχέσεις θα γίνονται χωρίς δικαστική απόφαση και αν ο έφορος δεν κινεί εγκαίρως τη διαδικασία, θα υφίσταται σοβαρές πειθαρχικές κυρώσεις. Κατόπιν τούτου, το υπουργείο Οικονομικών γίνεται δια νόμου και ελεγκτής και δικαστής και εκτελεστής.

Ο υπουργός Ανάπτυξης Κ. Χατζιδάκης, μιλώντας χθες στο ΜΕΓΚΑ, άφησε ορθάνοιχτο το ενδεχόμενο να επανέλθουν από την 1-1-2014 οι πλειστηριασμοί για την πρώτη κατοικία αξίας μέχρι 200.000 ευρώ. Την προηγούμενη, ο υφυπουργός του Θ. Σκορδάς είχε δηλώσει ότι, αν δεν επαναφέρουμε τους πλειστηριασμούς, θα χάσουν την αξία τους τα ακίνητα 10.000.000 ελλήνων. Τα οποία ακίνητα, λέμε εμείς και όχι ο Σκορδάς, έχουν χάσει ήδη το 50% της αξίας τους, ένεκα του Μνημονίου.

Το 2012 οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι πλήρωσαν φόρο αυξημένο κατά 52%, ενώ τα εισοδήματά τους μειώθηκαν κατά 18%. Δηλαδή αντί να πληρώσουν 18% λιγότερο φόρο, πλήρωσαν 52% περισσότερο και εγώ τώρα ψάχνω να βρω το άρθρο

του Συντάγματος που λέει ότι οι Έλληνες πολίτες πρέπει να φορολογούνται βάσει της φοροδοτικής τους δυνατότητας. Θα ρωτήσω τον Βενιζέλο που είναι συνταγματολόγος.

Με νόμο που ψήφισαν η ΝΔ και το ΠΑΣΟΚ, τα καταστήματα θα ανοίγουν 52 Κυριακές το χρόνο, το οποίο σημαίνει ότι η εξαήμερη εργασία των εμποροπαλλήλων, θα γίνει αυτομάτως επτάμερη. Ο Θεός, πάντως, εργάσθηκε μόνο έξι ημέρες.

Χθες συνεδρίασε η αρμόδια επιτροπή υπό τον κ. Σαμαρά και αποφάσισε να εξαπολύσει νέο κύμα διαθεσιμότητας, το οποίο θα παρσούρει στο διάβα του 1.342 από το υπουργείο Υγείας, 600 από το υπουργείο Εθνικής Άμυνας, 700 από το υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, 10.200 από το υπουργείο Παιδείας και 1.446 από τα λοιπά υπουργεία. Να διευκρινίσουμε ότι πρόκειται για ανθρώπους.

Ο Γενικός Γραμματέας Εσόδων Χάρης Θεοχάρης, απαντώντας στο πιεστικό αίτημα των φορολογουμένων και των φοροτεχνικών για παράταση των προθεσμιών υποβολής φορολογικών δηλώσεων, επειδή το σύστημα έχει πιτσικάρει, εδήλωσε τα κάτωθι: «Δεν μπορώ να δώσω παράταση, δεν το επιτρέπει η Τρόικα». Παρέλειψε να σας πω ότι η σημερινή ημέρα είναι η 24η Ιουλίου του 2013, κατά την οποία εορτάζουμε τα 39 έτη από την αποκατάσταση της Δημοκρατίας. Και του χρόνου.

Τριπλό έγκλημα

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το ελληνικό κράτος νοσεί βαριά. Η δημόσια διοίκηση χρειάζεται επειγόντως άμεσες και βαθιές τομές σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της, ώστε να γίνει αποτελεσματική και να προσφέρει ουσιαστικό έργο στους πολίτες. Την ανάγκη αυτή άλλωστε την αναγνωρίζουν όλοι, ανεξαιρέτως, οι Έλληνες.

Μια τόσο θεμελιώδης, σοβαρή, ριζική μεταρρύθμιση της διοίκησης, όμως, δεν μπορεί να γίνει με ημίμετρα, πρόχειρους σχεδιασμούς και φυσικά τις πελατειακές λογικές και αντιλήψεις του παρελθόντος. Δεν είναι ανεκτές οι πρακτικές που οδηγούν σε μαζικές κατατομήσεις ανθρώπων, σε ανελέητο κυνήγι κεφαλών, χωρίς αρχές, χωρίς κριτήρια, χωρίς συνολικό σχέδιο για το τι κράτος θέλουμε, απλώς και μόνο επειδή το απαιτεί ο

δανειστή!

Η αποσπασματική αναδιοργάνωση της κρατικής λειτουργίας στερείται στοιχειώδους οράματος για τη χώρα και το λαό. Καταλήγει απλώς σε μια επιχείρηση που πετά πρόσωπα στο δρόμο, ως περιπτώ, μόνο και μόνο για να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις της τρόικας. Η οποία, αν και παραδέχεται πως δεν θα προκύψει δημοσιονομικό όφελος από τις απολύσεις και τη διαθεσιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων, επιζητεί με μανία αυτές ειδικά τις «μεταρρυθμίσεις», όπως τις αποκαλεί, μόνο και μόνο για να σπάσει με τσαμποκά το ταμπού της μονιμότητας στο Δημόσιο. Είναι το μόνο που την ενδιαφέρει. Αλλά αυτό θα είναι ακόμη ένα έγκλημα της εξουσίας εις βάρος των πολιτών.

Είναι έγκλημα γιατί όταν η αναμόρ-

φωση ενός ανίκανου, διεφθαρμένου από το πελατειακό σύστημα, ανορθολογικού στη λειτουργία του κρατικού μηχανισμού γίνεται χωρίς πρόγραμμα, αξιολόγηση και στόχους, μόνος χαμένος θα είναι ο λαός. Παντελώς απροσάτευτος.

Όταν με τις οριζόντιες, αδικαιολόγητες απολύσεις υπαλλήλων οδηγούνται σε διάλυση ολόκληρες μονάδες και δημόσιες υπηρεσίες, το έγκλημα είναι τριπλό. Και οι πολίτες στερούνται την προσφορά διαφόρων υπηρεσιών (έστω και με τον κακοδιοικητικό τρόπο του χθες) και όλοι οι υπάλληλοι ενός φορέα αντιμετωπίζονται συλλήβδην ως οι κύριοι υπαίτιοι του προβλήματος και οι δημόσιες δομές αποστερούνται πόρους και δυναμικό (χρήματα και ικανούς ανθρώπους) που συνεισφέρουν στο κοινό καλό. Αυτό το έγκλημα ζούμε τώρα.